

Redaktör och utgifvare:

FRANS J. HUSS.

Expedition:

Olofsgatan 1 (Hötorget 6), 1 tr. ö. g.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 2 Maj 1894.

Pris:

Helt år 5 kr. — Lösnummer 25 öre.

Annonspris:

10 öre petitraden (15 öre utl.)

14. Årg.

N:o 9.

Helmer Strömberg.

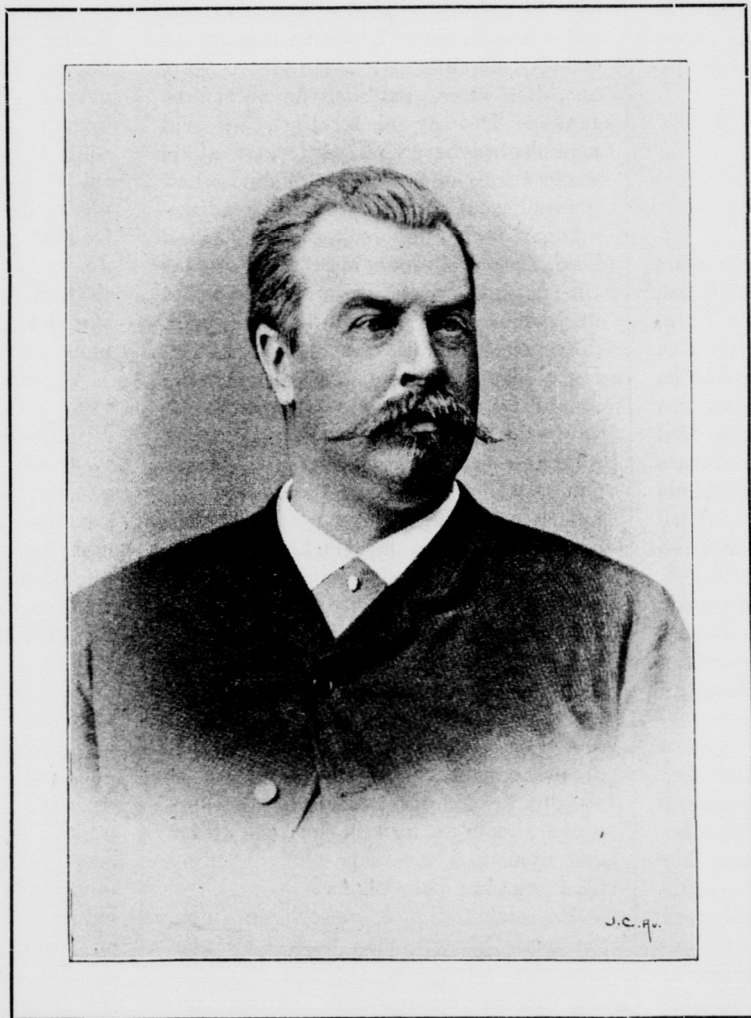
Det erkännande, som tager sig uttryck i beviljande af recett för någon af operaartisterna, är mera sällsynt nu än förr och föranledes vanligen, när det sker, af en särskild omständighet, såsom t. ex. då någon af dem firar sitt silfverbröllop med scenen. Men äfven om de tjugufem åren vid scenen icke äro fyllda, kan en trägen och trogen verksamhet i mer än ett par decennier vara förtjent af belöning, och litet hvar har nog funnit den recett, som den 20 sistlidne april tilldelades operasångaren Helmer Strömberg, välberättigad. Han har ej heller långt kvar till det der tjugufemårsjubileet, ty han är en af operans veteraner och kan fira det två år härefter. Före sig har han endast fru Vilhelmina Strandberg, som uppnådde det 1892, och Carl Fredrik Lundquist, som kan fira samma högtid den 1 juli detta år — eller i juni om man afser debuten mer än kontraktet. Det är således i hela 23 år herr Strömberg tjenstgjort som vår operabas, ehuru visserligen icke ensam, ty på senare tid har han fått hrr Selligren och Brag till fackkamrater och före dem hade han baskamrater i hrr Willman, Lundvik och Janzon. På senare åren har herr Strömberg mest haft att upp-

bära komiska roller, deri en efterträdare till Carl Johan Uddman och Pelle Janzon; det var ock i en sådan rol han framträdde på sin recettdag, nämligen såsom den för herrskapet Pathelins gyckel illa utsatte klädeshandlaren herr Josseaume, som i herr Strömberg har en särdeles lyckad representant. En burlesk och liflig komik, såsom hos Uddman och Janzon, är icke herr

Strömbergs starka sida, men med en viss torrolighet i sitt spel lyckas han afvinna sina figurer rätt lustiga sidor. Med nödig värdighet framträder han ännu i konungaskepnad såväl i »Lohengrin» som i »Aida» och tager sig väl ut som heliga fäders och abboters ställföreträdare.

Helmer Strömberg är född den 29 november 1848. I sin ungdom egnade han sig mycket flitigt åt pianospellet, med artistens rang i perspektiv, men vände sedan sin håg åt sången. Efter sängstudier för Fritz Arlberg debuterade han den 23 maj 1871 i »Trollflöjten» som Sarastro. Såsom Marcel i »Hugenotterna» gjorde han sig 1876 mera bemärkt, sjöng med framgång året derpå Walter Fürst i »Wilhelm Tell» och påföljande år pater Balthasar i »Leonora». Herr Strömberg har, för att nämna roller af annan natur, äfven lyckats som den hederlige Rocco i »Fidelio» och den bofaktige Gaveston i »Hvita frun».

Af hans många öfriga roller på vår operascen må bland de allvarligare, utom redan anförda här uppräknas: guvernören i »Don Juan», don Pedro i »Afrikanskan», Silva i »Ernani», Stefano Colonna i »Rienzi», Kasper och Kuno i »Friskytten», Pietro och Borella i »Den stumma», Lothario i »Mignon», en af vederdöparne i »Profeten», Norrby i »Gustaf Vasa», Vlad i »Neaga»,

Helmer Strömberg.

Kurakoff i »Diamantkorset», friherre von Schönau i »Trumpetaren från Säkkingen», kardinalerna Brogni i »Judinnan» och Nikolaus Albanensis i »Blenda», öfverstepresten i »Cora och Alonzo», pater Lorenzo i »Romeo och Julia», abboten i »Vikingarne» och »Den Bergtagna», landtgrefven i »Tannhäuser».

På det komiska området har han framträdt som Campo Major i »Kronjuvelerna», borgmästaren van Bett i »Czar och timmerman», lord Tristan i »Martha», lord Elfort i »Svarta dominon», Page i »Muntra fruarna», Bartholo i »Barberaren» och »Figaros bröllop», prins Kadoor och Zizel i »Konung för en dag», Cornelius i »Nürnbergerdockan», baron de Beautreillis i »Jean från Nivelles», Pogner i »Mästersångarne», Baptista i »Hårdt emot hårdt», Bassi i »Stradella», Spalanzani i »Hoffmans sagor», Bembo i »I Firenze», don Japhet d'Atocha i »Giralda», Gil Vargas i »Hälften hvar» m. fl.

Herr Strömberg har äfven gästutländska scener, då han 1874 i Rotterdam och 1879 i Dresden uppträdde som Sarastro och Marcel.

Vi se här en ganska lång meritlista. Och att herr Strömbergs mångåriga och mångsidiga verksamhet i vår operas tjänst äfven tillbörligt uppskattats af publiken, kunde han på sin recettafton finna af de många inropningar i förening med blomsterhyllning, för hvilka han då var föremål, och som omiskännligt uttryckte publikens sympatier och tacksamhet.

Publikens smak.

Vår spådom, att Glucks gamla opera »Orfevs» skulle längre hålla sig uppe i publikens smak än Hummels nymodiga »Mara», tycks ha slagit in. Den senare synes redan ha försvunnit från spellistan, medan den förra fortfarande gifvits. Det kan med afseende på denna omständighet vara intressant nog att anföra nedanstående för mer än 50 år sedan skrifna artikel i »Stockholms Musiktidning» för 1843 under ofvanstående rubrik.

»*Publikens smak*; dessa begge enkla ord hafva i senare tider, med hänsigt till tonkonsten, fått en egen, mångsidig och ganska märkvärdig betydelse. Än äro de nämligen att anse som ett trollspö, hvarmed man framkallar de mest vidunderliga tongestalter, än åter som en kristlig kärleksmantel, derunder allt möjligt musikaliskt otyg bekvämligen döljes. Aldrig deremot hör man dem åberopas till stöd för framställandet af det verkliga goda och gedigna, hvilket tvärtom endast undantagsvis och såsom en koncession åt minoriteten framläppes. — Är ni obekant med förhållandena och möjligen betvivlar pålitligheten af hvad vi nu

sagt, så besök endast någon af de vanliga virtuoskonserterna eller repetitionen af någon bland de modernaste operorna. Får ni på förra stället höra ett stycke af den nyromantiska, mirakulösa, diaboliska skolan, eller hur den kallas, och yttrar ni er förundran öfver att sådant kan få namn af musik, så var viss att genast erhålla till svar: »Ja, detta är nu för tiden i publikens smak, det kan ni ju märka af de stormande bifallsyttringarne». Får ni åter på senare stället höra en tröstlös älskarinna, med förtviflan i hjertat, ja, nära vansinnig, uppstämman en française eller vals, och vänder ni er, intagen af en justus dolor häröfver, till er loge-granne och utbrister: »Min Gud, är detta dramatisk musik, hvars uppgift är att måla sinnesrörelserna?» så bered er på svaret: »Hm! visst icke; men sådant har nu en gång kommit i publikens smak; något annat vill den ej veta af». — Och i öfvertygelsen härom arbetas rastlöst på idel nya diaboliska och française-mässiga saker; och de som ordna allmänhetens musikaliska nöjen skynda genast, för att tillfredsställa denna förmenta smak, att uppduka nya och ständigt nya rariteter af samma halt med dem man nyss hört så entusiastiskt applåderas.

Det lider intet tvifvel, att ju individer finnas, som verkligen ha, eller, för att följa modet åt, åtminstone tro sig ha njutning af dessa musikaliska galenskaper, och i deras smak må de visserligen vara; men vi tro icke, att den stora publiken är af samma tanke. Det är obestriddligt, att vid representationerna på vår teater af de modernaste operorna salongen oftast genljuder af bravrop och applådissemanger, och undersöker man saken icke närmare, kan man lätt förledas till den tro, att dessa entusiastiska utgjutelser gälla sjelfva musiken, men flere exempel visa att så icke är. Huru emottogs t. ex. Bellinis »Sonambula» då den först uppsattes på vår scen? Vi vilja erinra oss, att publiken då var ganska kall derför och att det först var sedan dess erkända gunstling öfvertog hufvudrolen, som denna opera fick fart. Ett ungefär lika förhållande, vilja vi minnas, egde rum med »Kärleksdrycken». Kan man då icke af dessa och dylika fakta, som lätt skulle kunna framletas, draga den slutsats, att bifallsropen icke så mycket egnas musiken som icke mer den sjungande artisten — att det är dennes konstfärdighet man beundrar — att det är de oftast oerhörda ansträngningar, som erfordras för att återge den nymodiga musiken, man anser sig böra erkänna och belöna?

En omständighet, visserligen ringa, om man så vill, men ändå icke utan vikt för vår nyss antydda förmodan att det är exekutionen, hvilken numera, i brist på annat, får gälla som hufvudsak, torde det tillåtas oss i för-

bigående omnämna. Förr hette det t. ex. »Hvad donna Elviras sångparti är förträffligt hållet!» — »Hur innerligt rörande är icke Lauras romans i *Slottet Montenero?*» — Nu säger man: »Hörde du *Lucie* i går afton? Sjöng icke Günther ypperligt? Var icke Jenny Lind alldeles makalös i sin aria under vansinnighetsscenen?»

Publiken — vi mena naturligtvis alltid vår, h. e. den Stockholmska publiken — har vid mångfaldiga tillfällen visat prof på en ganska sund och god smak i musikkväg. Sålunda har den väl ännu aldrig fått höra den gamla, härliga uvertyren till *Iphigenie i Auliden*, utan att helsa den med de lifligaste applådissemanger. Med hvilken allmän glädje mottogs icke förlidet år underrättelsen, att teaterdirektionen ämnade å nyo uppsätta *Don Juan* efter flera års hvila, och huru belönades icke denna lyckliga idé med många fulla hus. Ja, ännu mer: hvem minnes ej, då för några år sedan Glucks *Armide* åter upptogs, huruledes, oakadt näsrynkingarne af den nymodiga musikens anhängare, publiken likväl visade direktionen sin erkänsla med att, under fem eller sex omedelbart på hvarandra följande föreställningar, ständigt fylla salongen? Och dock kan icke sägas att denna opera då hade något särdeles lockande, hvarken i den sceniska anordningen eller den musikaliska exekutionen; tvärtom var denna senare, med undantag för de begge hufvudrollerna, ganska medelmåttig. Men publiken fästade sig ej dervid; den ansåg sig ega full ersättning i de underbart sköna, på så lång tid ej hörda tonerna. — Bellinis *Straniera* deremot, änskönt förträffligt utförd af scenens förnämsta artister med Jenny Lind i spetsen, kunde, detta oakadt, icke bevaras för fall — kanske det mest energiska bevis på publikens säkra takt och goda omdöme.

Vi klandra icke — sådant vore afvita — utan hålla tvärtom teaterdirektionen räkning för att den följer med sin tid och söker, i mån af tillgångar, göra oss bekanta med hvad konsten för närvarande producerar; men vi taga oss friheten fästa dess uppmärksamhet derpå, att denna i sig sjelf vackra föresats, om den oafslutligt och uteslutande fullföljes, lätteligen kan leda till en möjligen omedveten men derför icke mindre skadlig ensidighet. För att, i hvad på oss beror, söka förekomma en sådan, hemställa vi fördenskull — och vi tro oss dermed uttrycka musikvännernas allmänaste tanke — om icke direktionen skulle anse lämpligt att i bredd med den nuvarande repertoaren och det nya, hvarmed den framgent kan ökas, ordna en annan, bestående af dessa äldre stycken, hvilka, efter hvad erfarenheten visat, städse blifvit med det lifligaste bifall emottagna och — såsom vi i flere olika kretsar ofta varit i

tillfälle att höra — aldrig omtalas, utan med denna slags tillgifvenhet och saknad, hvarmed man talar om vänner, från hvilka man länge varit skild, utan hopp om återseende. Teaterns bibliotek förvarar de dyrbaraste skatter af äkta dramatisk musik, men som numera tyckes alldeles ha råkat i glömska. Detta är dock i sanning ett för hårdt öde för en Glucks, en Méhuls, en D'Alayrac, en Nicolo Isouards m. fl:s mästerverk. En lycka för dem är dock, att det troligen endast är från den Stockholmska scenen de blifvit förvista, ty, så vidt oss är bekant, lefva de ännu med fullt lif på de större utländska teatrarne, i god samdrägt och enighet med nutidens »lejon»; ja, i trots af Meyerbeers i en viss mening kolossala tondiktningar, fortfar dock, åtminstone på operan i Berlin, Glucks *Iphigenie i Tauris* att ännu betraktas såsom den lyriska tragedins hittills oupphunnna mästerstycke, och gifves der årligen för fulla hus. Skulle det då icke löna mödan att äfven på vår scen försöka återupplifva, om icke Glucks operor för det första — en omedelbar öfvergång från det närvarande till dennes höga men antikt enkla stil vore måhända ännu för skarp både för sångare och åhörare — men de öfriga här ofvan uppräknade mästarne, med flere andras, förnämsta arbeten, t. ex. *Ariodant*, *Mälaren och Modellerna*, *Slottet Montenero*, *Lehman*, *Joconde*, *Jessonda* o. s. v.? En stor dramatisk tonmästare, Kuhlau, har ännu icke gjort sitt inträde på vår scen: skulle icke hans *Röfvarborg* eller *Lulu*, eller *Elverhöi* med sina vackra folkmelodier någon gång kunna komma i fråga, likasom Rossinis *Wilhelm Tell* och *Othello*, af alla erkända såsom denne tonsättares mästerstycken?»

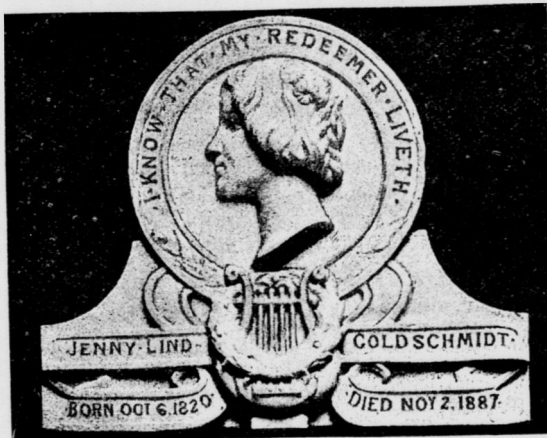
Det säger sig sjelft, att vi med anförande af ofvanstående ingalunda yrka på upptagande af alla de här uppgifna till en del föräldrade operorna.

Jenny Lind-Goldschmidts monument

i Westminster Abbey i London.

Den 2 maj 1893 uppsattes en begäran om tillstånd att i Westminster Abbey få placera ett minnesmärke öfver Jenny Lind-Goldschmidt, i skepnad af en porträtt-medaljong. Petitionen var undertecknad af: hertigen af Edinburgh, prinsen och prinsessan Christian af Schlesvig-Holstein, rikskansleren lord Herschel, talmannen i underhuset the Hon. Peel, hertigarne af Devonshire och Westminster, lord Salisbury jemte ett antal öfriga pärer och offentligt bekanta herrar och damer, tillsammans 62.

I detta aktstycke heter det: »Hennes godhet mot behöfvande var outtömlig och hennes lif ett exempel för kristliga dygder, hvilket på båda sidor

om Atlanten kom hennes systrar att blicka upp till henne som till ett ideal. I sin konst leddes hon af de renaste motiv. Sina stora gåfvor betraktade hon såsom anförtrödt gods, det hon var pliktig att använda för att lyfta och lyckliggöra sina likar, och den ingivelse hon hemtade ur sin fasta öfvertygelse därom, väckte gensvar hos tusenden, för hvilka hennes besjälade sång blef en uppenbarelse och väckelse till högre lif.»

Sedan dekanen Bradley afgifvit sitt tillstyrkande af förslaget, utsågs i det så kallade Poet's Corner, som bildar södra korsgången i Westminster Abbey, plats för minnesvården, omedelbart öfver bysterna af the Earl of Carlisle's barn och under den i ögat fallande statyn af Händel, hvars verk fru Goldschmidt förstod och återgaf med en fulländning som ingen.

Den 20 sisl. april skedde invigningen af detta monument, som här ofvan är afbildadt. I den folkuppfyllda kyrkan syntes på första bänken hr Otto Goldschmidt med familj: mr Walter Goldschmidt, hans son, döpt till Avrell Walter Lind; mrs Raymond Maude och hennes man jemte tre barn samt kapten Ernest Goldschmidt.

Att det engelska konungahuset skulle representeras vid högtiden visste man, och detta skedde genom prinsessan Helena, drottningens tredje dotter (Drottningen och prinsen af Wales bevistade samma tid brölloppet i Coburg).

Åtföljd af sin gemål, prins Christian, och äldsta dotter Victoria inträdde prinsessan, ledsagad af dekanen till fåtöljerna längst fram i kapellet. Sedan hon helsat på herr Goldschmidt och yttrat några ord till honom och svensknorska ministern hr Åkerman började ceremonien.

Efter en bön, som församlingen åhörde alltjemt stående, förde dekanen prinsessan till väggen med de många monumenten. Hon vidrörde lätt ett snöre, det hvita täckelset föll och den hvita

marmortaflan med Jenny Linds kända bild visade sig.

Medaljongen af Birch, afslutad kort före skulptörens död, är enkel men smakfull och väl utförd. Inskriptionen på bandet kring lyran under porträttet innehåller endast: Jenny Lind-Goldschmidt, born Oct. 6 1820 — died Nov. 2 1887. Sedan prinsessan, efter att några ögonblick ha betraktat bilden af den vän hon så högt värderat, återvändt till sin plats, yttrade dekanen med ljudelig röst: »Jag får härmed tillkännagifva, att minnesvården öfver m:me Jenny Lind-Goldschmidt nu är inför lifvad med monumenten i denna kyrka, Westminster Abbey.»

Härpå följde en kort bön, hvarpå en korgosse sjöng med orgelackompanjemang sopranarian ur »Messias», börjande med orden »I know that my Redeemer liveth», hvilka, skrifna i guld, läsas kring öfre kanten af porträttmedaljongen. Denna aria var, som bekant, af Jenny Lind högt älskad och ofta mästerligt tolkad. Efter denna sång följde trion à capella »Lyft ditt öga» ur Mendelssohns »Elias» och ett par orgelnummer ur Goldschmidts oratorium »Ruth». Ceremonien afslutades med dekanens uttalande af välsignelsen. Ett värtaligt telegram från konung Oscar till prinsessan Helena vittnade om det intresse som visade för dagens festlighet och hedrandet af den berömda svenska konstnärinnans minne.

Ludvig van Beethovens föräldrahem och barndom.

När år 1845 den 10—13 augusti festligheterna i Bonn egde rum vid aftäckandet af Ludvig van Beethovens minnesstod i denna hans födelsestad utgjorde naturligtvis äfven huset, der familjen van Beethoven från farfar till sonson haft sin bostad, en stor dragningskraft. Den gamle bagarmästaren Gottfried Fischer och hans syster Cecilia måste då gång på gång berätta i hvad de hade i minnet från Beethovens ungdomsår och umgänget med hans närmaste. Fischer lät också öfvertala sig att uppskrifva sina hägkomster, hvarmed han ifrigt sysselsatte sig ända till sin död 1864. Han lefde sina sista år i Bonns katolska hospital, och hans papper hamnade i stadens arkiv. De Fischer'ska anteckningarne äro originela nog, i gammal krönikestil, och bära prägeln af sanningens trobjertade, oskrymtade språk. Hvad den gamle hedersmannen hade att berätta om familjen Beethoven och »herr Ludvig, kompositören», kan ju vara af intresse att höra, helst som berättaren såsom jemnårig och lekamrat bott under samma tak som den

sedan så berömd mästaren. Några af de der hågkomsterna meddela vi här.

* * *

Beethovens farfar hofkapellmästaren och den gode sångaren Ludvikus van Beethoven och hans fru måste efter hela deras yttre och sätt att vara haft en god härkomst och uppfostran. Man sade att hofkapellmästaren härstammade från Gent i Belgien; men hvem tänkte väl någonsin på att fråga derom? De hyrde i andra våningen, der porträttet i kroppsstorlek af hofkapellmästaren hängde i en förgylld ram midt i rummet, sittande i en länstol, klädd i pels, pelsmössa med gyllene tofs och en notrulle i handen. Då våra föräldrar efter sitt bröllop först gjorde visit hos Beethovens var allting så fint, propert och väl ordnad; de sex rummen försedda med vackra möbler, många taflor, skänk med silfverservis, fint förgylldt porslin och stort förråd af finaste duktyg.

Han var en mycket respektabel man, hjertegod i sitt umgänge, och hans äkta häft en stilla, godsint fru, men mycket begifven på dryckenskap, hvar af han led sådant bekymmer, att han måste sända henne till en pension i Köln, der hon ock dog. Cecilia Fischer kunde aldrig erinra sig ha sett henne skratta, hon var alltid allvarsam. Hofkapellmästaren hade två källare fulla med vin; möjligen hade hans eller hans frus föräldrar varit köpmän och handlat med vin, eller ville han dermed draga ränta på sina pengar. Hofkapellmästarens son, Johann van Beethoven, hade redan tidigt af sin fader undervisats i klaverspel och sång, hvarför han ock sedan blef anställd som hofkapellmästare. Johann van Beethoven förstod sig också tidigt på vinprofning; han var äfven god vindrinkare, munter och glad och nöjd med sin verld, när han fått litet till bästa. Johann van Beethoven var en flyktig själ, gjorde allt emellanåt små resor till Köln, Andernach, Koblenz och Gud vet hvart. Detta gjorde han, när han visste att hans far var två, tre eller fyra dagar hemifrån; han försökte sig på frieri och komma lyckligt i hamn. För hvem och hvar han lade ut sina kroker visste ingen.

Husegarinnans son, Theodor Fischer, och Johann van Beethoven voro jemnåriga. Båda spelade på zittra och sjöngo efter noter, den ene täflande med den andre i att sjunga, helst jägarvisor och kärlekssånger. Till slut hade de kommit så långt, att de sade till hvarandra: »Nu må vi segla af till kärlekens kust, hvar månde vi landa der? Skall du eller jag bli den förste?» Ty båda voro sjelfständiga män och sinnade till att gifta sig.

Den förste blef Theodor Fischer, som gifte sig 1761. Han hade med sin fru nio barn, af hvilka Cecilia var äldst och Gottfried yngst. Den andre

zitterspelaren nådde äfven lyckligt hamn, detta i dalen Ehrenbreitstein nära Koblenz. Då Johann van Beethoven personligen förestälde sin kärresta för fadern, sägande att han älskade henne och ej ville afstå från att hemföra henne som sin brud, fann henne fadern icke passande, icke ansedd nog, och ville ej veta af henne vidare, ehuru hon var en skön, välväxt person af rättskaffens borgerlig härkomst och kunde genom gamla urkunder visa, att hon tjänat hos förnämt herrskap och dervid erhållit en vacker uppfostran och bildning.

Men då hofkapellmästaren hört sig för om henne och förnummit att hon förr varit kammarjungfru, var han mycket emot partiet och sade till sonen: »Det hade jag aldrig trott dig om, att du skulle förnedra dig så mycket». Men hvad ville han göra; Johann var bestämd och det måste ske. »Gör du», sade den gamle, »hvad du vill, så gör jag ock hvad jag vill; jag öfverlåter åt dig hela mitt kvarter här och reser min väg.»

Efter bröllopet i Bonn den 12 nov. 1767 foro de i vagn till Koblenz för att visa sig för släkten såsom ett äkta par, men återkommo efter tre dagar till Bonn, der de lyckönskades af alla bekanta. Fru van Beethoven sade senare, att för hennes del hade det nog kunnat blifva ett präktigt bröllop, men hennes svärfader hade af egen-sinnighet ej velat bevista det, och därför blef saken kort och godt bestämd.

Det nyförmälda paret's första barn var en son, Ludvig Maria, snart afiden; derefter följde Ludvig den 17 dec. 1770, till hvilken farfadern stod fader, derefter Kaspar (Carl) och Nikola (Johann). Den gamle Beethoven har sedan flere gånger talat om, hur han blifvit vek om hjertat, när han så inför sina ögon såg det unga, lyckliga paret och sedan tänkte på sin egen lott (den supiga hustrun).

Forts.

Musikpressen.

På Carl Gehrmans förlag har utkommit:

För piano, två händer:

Signe Lund-Skabo: *Norske Smaa stycker*, op. 15 (»Han og ho», »Kvithovd», »Humoresker», Fire smaastycker). Pris 1,50. *Wagner: Album*. Pris 2 kr.

För en röst med piano:

Aug. Körling: *Aprilvisa*, ord af H. A. Ring (ciss—fiss). Pris 75 öre.

G. A. Sandberg: *»Vi hade så mycket att säga hvarann»*, romans, ord af Ninian Warner (c—e). Pris 50 öre.

C. Herbold: *Försakelsekupletter*, ord af Er. Sandberg. Pris 50 öre.

Fyrstämiga sånger för mansröster:

Orpheus, samling, utgifven af Erik Åkerberg. Häft. 1 och 2 à 1 kr.

Sällskapet för svenska quartettsångens befrämjande har utgifvit:

Sånger för mansröster. VII.

De norska småstyckena äro behagliga och lätta; de tre första äro bäst, de fyra andra obetydligare. Wagner-Albumet börjar med »Drömmar, studier till »Tristan och Isolde», en transkription af den separat utgifna sången »Träume, Studie zu Tristan und Isolde», hvilken delvis förekommer som motiv i andra aktens duett i denna opera. Samlingen innehåller vidare ur »Lohengrin»: Brudkör, Elsas dröm och en del af duetten i tredje akten; sång till aftenstjernen och pilgrimskör ur »Tannhäuser», Siegmunds vårsång ur »Valkyrian», spinnkör ur »Flygande Holändaren», Walthers prissång och mästarengarnes intåg ur »Mästarengarne». Wagners porträtt pryder omslaget.

Körlings sång är liflig och vacker så till sångstämma som ackompanjemang, hvilket denne talangfulle sångkomponist vanligen utarbetar med omsorg och smak. Af de båda andra solosångerna är den ena en vals, den andra en varietésång.

Quartettsamlingen »Orpheus» innehåller i första häftet två prisbelönta nummer af Körling: Dryckesvisa och »Det fins en gosse»; vidare af I. Hallström: Hymn till fosterlandet; Söderman: Pilgrimerna; Myrberg: Sagnad; Frieberg: Serenad; Genser: Aftonen; Jacobsson: Vid festpokalen; Bellman: Fredmans epistel nr 44, och Folkvisa »Alls ingen flicka lastar jag»; andra häftet innehåller äfven två prisbelönta sånger af Körling: »I vårens tid» och »Hvad liknar du, fagra flicka?» samt derjemte: Söderman: Soldatvisa; Myrberg: Kettil Rese och Atte Troll; Jacobsson: Dryckessång; Norman: Qvällen; Hagman: Vid Bendemirs ström; Enderberg: Sångarfröjd; Bellman: Fredmans sång nr 47 och Folkvisa »Jag gick mig ut en aftenstund».

Sällskapets för svenska quartettsångens befrämjande nya häfte innehåller, belönade med andra priset, af A. M. Myrberg: Från skogar och dalar: I Våren, II Solskensdag, III Landtlig fest, IV I sommartid, V Röster i skogen, VI Sommarnatt, och vidare, utom pristäfvan, af O. F. Hagman: Vårsång, »Du frågar mig, min hjertans kär»; Hallström: Bland skären; Ludv. Ohlsson: Eko; W. Peterson-Berger: Husarvisa; V. Svedbom: Hymn vid Scheelestodens aftäckning den 9 dec. 1892; Er. Åkerberg: Balder är fallen.

En skådespelare (utan talang): »Såg ni mig sista gången jag uppträdde, min fröken?» — »Sista gången? Ack, ty värr inte!»

Sång- och musikfesten i Wasa.

Musikbref till Svensk Musiktidning.

Sång- och musikfesten i Wasa kommer att ega rum den 18, 19, 20 och 21 in-stundande juni. Förberedelserna för festen hafva varit vidtomfattande och torde densamma komma att öfverglänsa alla föregående likartade fester i Finland. Hvad som i första rummet betingar denna är onekligen Wasakörens oratoriumkonserter, som komma att gifvas i stadens nyligen ommålade prydliga kyrka under festdagarne. Dessa konserter komma nämligen att få sitt särskilda intresse genom de solokrafter, som för desamma vunnits. Med Alma Fohström-Rode, primadonna vid Kejslerliga Stora teatern i Moskwa och Moskwapublikens förklarade gunstling, hafva vi nämnt den obestridd första stjernan på Finlands konsthimmel, och Hjalmar Freys, basistens vid Kejslerl. operan i Petersburg, namn är äfven känt i Stockholm, Göteborg och andra delar af Sverige, der han konserterat. Öfriga solister äro äfven de — med undantag likväl af tenorerna — inhemska och uppåtgående unga förmågor, nämligen fru Maikki Pakarinen samt frök-narna Alexandra Ahnger och Sigrid Westerlind. Tenorpartierna komma att utlösas af k. kammarsångaren Franz Litzinger från Düsseldorf, en i Tyskland högt skattad konstnär och särskildt i evangelistpartierna af passionerna anlita sångare. Oratorierna komma att gifvas följande dagar: söndagen den 17 juni: *Athalia* af Mendelssohn (solister: fru Pakarinen samt frök-narna Westerlind och Ahnger), måndagen den 18: *Skapelsen* af Haydn (fru Fohström samt herrar Litzinger och Frey), tisdagen den 19: *Requiem i C-moll* af Cherubini (gifves i Mustasaari kyrka, d. v. s. det af Gustaf III uppbygda f. d. hofrättshuset i Gamla Wasa, som efter branden ombygts till kyrka) och onsdagen den 20: *Paradies und Peri* af Schumann (Fohström, Westerlind, Ahnger, Litzinger och Frey). Wasakören, som de två senaste åren med framgång konserterat i Helsingfors och Åbo, räknar omkring 100 medlemmar och ledes af stabskapten A. Stenius. I orkestern, som kommer att uppgå till omkring 40 man, ingå flere framstående förmågor. Bland dessa må nämnas, förutom orkestrens ordinarie kapellmästare musikdirektören A. E. Westerlind, den i Helsingfors uppburna eminente violinisten konsertmästar Willy Burmester. Harpa är engagerad från Petersburg.

Sjelfva musikfestens program är följande. Den 18 juni kl. 8 f. m.: samling af kören och musikkåren utanför kyrkan, festprocession till Sandviken, festplatsen, der en kolossal estrad, beräknad för 500 sjungande och en 80 mans orkester, upprests och sittplatser

anordnats för omkring 2,000 åhörare. Här helsas de gästande köerna välkomna, hvarefter repetition till festkonserter vidtager och prisdomare väljas. Kl. 4—6 e. m. är uppvisning af gymnastikfö eningar å kaserntorget. Kl. 7—9 »Schöpfung» och derefter militärkonserter i parkerna. Den 19: kl. 8—10 utfärd till hafsbandet med manöversegling af Wasa segelförening. Kl. 11—1 repetition, kl. 4—7 utfärd med extra tåg till Gamla Wasa, Requiem-konsert i Mustasaari kyrka, derefter invigning af ett å Korsholms fordna vallar till åminnelse af Kristendomens införande i Österbotten upprett kors. Kl. 7 återfärd och konserter af särskilda korporationer. Den 20: kl. 10—1 täfplingar för sångkören och musikkåren, kl. kl. 4—6 generalrepetition, kl. 7—9 »Paradies und Peri». Den 21 kl. 10—2: festkonsert å Sandviken efter följande program:

Koral: Vår Gud är oss en väldig borg ..... *Martin Luther.*
Svenskt festtal (prof. Runeberg).
»Den 6 Maj», kantat för blandad kör med melodram till text af Runeberg ..... *M. Wegelius.*
Finsk pestpoem (Kasimir Leino).
Landkjänding för manskör, barytonsolo och orkester.... *E. Grieg.*
(15 minuters uppehåll.)
Orkestermusik. *J. Sibelius.*
Svenskt festpoem (»Gänge Rolf»).
Orkestermusik. *A. Järnefelt.*
Finsk festtal (prof. Palmén).
Promotionskantat för blandad kör med sopransolo ..... *R. Faltin.*
Vårt land ..... *F. Pacius.*

Kl. 3—6 e. m. festmiddag å stads-huset, kl. 6 e. m. folkfest å Sandviken. Prisutdelning, tal, lotteri till förmån för folkhögskolorna i Österbotten, folk-lekar, sång och musik m. m. samt afslutning.

Orkestern vid festkonserterna kommer att bestå af inbjudne fackmän och framstående amatörer, hvilka sluta sig kring Wasa-orkestern, som bildar stommen. De flesta numren å programmet komma att ledas af resp. kompositörer.

Såsom hedersgäst vid denna Österbottens kulturfest är Zacharias Topelius inbjuden, och han den äldre skalden lofvat, såvidt krafter och helsa medgifva, hedra festen med sin närvaro.

För de aktivt medverkande i festprogrammet beredes fritt logis i skol-lokalerna, hvarförutom dessa åtnjuta fri återresa per jernväg från Wasa till hvilken station inom landet som helst. Åhörare, som tillösa sig s. k. säsongsbiljett, hvilken berättigar att närvara vid alla festligheter under de fyra festdagarne (festmiddagen undantagen) och erhållas å 5 mark för sittplats och 3 mark för ståplats, komma att åtnjuta 50 procent rabatt vid återresan från Wasa per jernväg.

En inkvarteringsbyrå för festbesökande kommer att i sinom tid öppnas för att förmedla erhållande af logis. Att festen blir talrikt besökt, deraf

har man på orten redan haft förnim-melse. Besannar sig ryktet, att den berömda sångkören O. D. från Upsala under sin konsertturné icke far Wasa musikfest förbi, är det intet tvifvel underkastadt, att de festbesökandes numerär yttermera tillväxer. Att Wasa samhälle efter bästa förmåga söker bereda alla besökarna ett gästvänligt emottagande torde ingen betvifla.

* *

Dödsfall inom musik- och operaverlden 1893.

- Bengzon, Per Ferdinand*, musikedirektör, komponist och musiklärare, † i Stockholm, 53 år.
Brissler, Ferdinand, pianist, pianolärare, f. 1818 i Insterburg, † 30 juli i Berlin.
Broadwood, Henri Fowler, pianofabrikant, † i London, 82 år.
Carstensen, Johan Peter, musikedirektör, violinist och komponist, f. 18 aug. 1833 i Köpenhamn, † i Upsala 25 mars.
Catalani, Alfred, operakomponist, professor, f. 1854 i Luna, † i Milano 7 aug.
Cusin, William George, drottningens af England kapellmästare, komponist, f. 14 okt. 1833, † 31 aug. i Eng-gaddin.
Delehelle, Alfred, fransk tonsättare, † under sommaren.
Dengremont, Maurice, violinist, f. 1866 i Rio Janeiro, † i Buenos Ayres.
Ekdahl, August Vilhelm, hofbalmusik-direktör, dansmusikkomponist, piano-handlare, f. i Vadstena 17 jan. 1846, † härst. 17 sept.
Erkel, Franz, ansedd ungersk komponist, f. 7 nov. 1810 i Gyula, † 15 juni i Budapest.
Ernst II, hertig af Sachsen-Koburg-Gotha, komponist af operor m. m., f. 21 juni 1818, † 22 aug.
Ghislanzoni, Antonio, novellist, operadiktare, f. 1824 i Lecco, † i Caprino Bergamasco.
Glass, Christian Henrik, organist i Köpenhamn, grundare af ett musikinsti-tut derst. och komponist, f. der 18 maj 1821, † derst. 12 aug.
Gounod, Charles François, berömd fransk komponist, f. 17 juni 1818 i Paris, † 18 okt. derst.
Grabow, Ludv. Aug. Edvard, kammar-musikus, 1:e fagottist vid k. operan härst., f. i Berlin, † härst. 18 okt., 82 1/3 år.
Kalliwoda, Wilhelm, pianist, hofkapell-mästare, komponist, f. 19 juli 1827 i Karlsruhe, † derst. 8 sept.
Kossmaly, Karl, kapellmästare i Wiesbaden m. m., f. 1812 i Breslau, † i Stettin i slutet af nov.
Lachner, Vincenz, f. d. hofkapellmästare, komponist, f. 18 juli 1811 i Rain, † 22 jan. i Karlsruhe.

- Liebe, Johannes Theod. Julius*, f. d. operasångare i Köpenhamn, f. der 24 juni 1823, † derst. på hösten.
- Lindholm, Johan Anton*, musikedirektör, pianist, † härst. 29 nov. nära 83 år.
- Lindström, Peter Fredrik*, maskinmäst. vid k. operan i Stockholm, f. 6 nov. 1840, † härst. 21 sept.
- Lund, Emilius*, oboist, kammarmusikus, f. 5 juni 1830 i Köpenhamn, † derst. 6 april.
- Meyer, Jean Fr. H.*, violinist, f. d. konsertmästare vid hofkapellet i Stockholm, f. 1822 i Hamburg, † härst. 26 mars.
- Otto-Alvsleben, Melitta*, teater- och konsertsångerska, † 13 jan. i Dresden, 51 år.
- Riccus, Karl August*, dirigent och komponist, f. 26 juli 1830 i Bernstadt, † 10 juli i Dresden.
- Ringvall, Fredrik Vilhelm*, musikedirektör, f. 27 aug. 1825 i Stockholm, † härst. 14 nov.
- Schrammel, Hans*, sångare och komponist, † i Wien 17 juni, 43 år.
- Schletterer, Hans Michael*, kapellmästare, musikskriftställare, f. 29 maj 1824 i Ansbach, † 5 juni i Augsburg.
- Schuster, August Moritz*, kontrabasist vid hofkapellet i Stockholm, f. 3 nov. 1819 i Zittau, † härst. 24 febr.
- Sjödén, Nils Adolf*, utmärkt harpvirtuos, f. 15 jan. 1843 i Sollefteå, † 15 juni i Biel (Schweiz).
- Spies-Hartmuth, Hermine*, ansedd tysk konsertsångerska, f. 25 febr. 1861, † i Wiesbaden 25 febr.
- Tschaikowsky, Peter Iljitsch*, berömd rysk komponist, f. 25 april 1840, † i Petersburg 5 nov.
- Wachtel, Theodor Joh. Georg*, berömd tysk tenorsångare, f. 10 mars 1823 i Hamburg, † 14 nov.

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. operan. April 17: Gluck: *Orfeus*; Leoncavallo: *Pajazzo*. — 18, 22: Meyerbeer: *Hugenotterna*. — Adam: *Postiljonen från Longjumeau*, komisk opera i tre akter af Leuven och Brunswick (Madelaine: fru Sterky; Chapelou: hr Nordal Brun, gäst; Bijou hr Brag; markis de Crocy: hr Grafström). — 20 Foroni: *Advokaten Pathelin*; konsertafdelning; Mascagni: *På Sicilien* (Santuzza, Toriddo, Alfio: frök. Labia, hrr Ödmann, Lundquist). — 25: Leoncavallo: *Pajazzo*; Mascagni: *På Sicilien*. — 30: Tchaikowsky: *Jolantha*; Leoncavallo: *Pajazzo*. — 27, 29: Bizet: *Carmen* (Carmen, Michaela, Frasquita, Mercedes: frökn. Almati, Karlsohn, Hallgren, Frödin; don José: hr Ödmann; Escamillo: hr C. Lejdström, andra deb.; Zuniga, smugglarhöfdingen, Remendado: hrr Grafström, Vallenius, Henriks-son och Bröderman).

Vasa-teatern. April 18—20, 22—24: *Niniche*, komedioperett i tre akter af Hennequin och Millaud, musik af Marius Boulard (grefvinnan Corniska: fru Castegren). — 21, 28: Sullivan: *Mikadon*.

Hôtel Continental. April 19: Musikalisk-dramatisk soaré för välgörande ändamål, arrangerad af m:me René Millet; biträdande sångerskor: frökn. Labia, Holmstrand, Tor-

padie; violinist: hr Rich. Ohlson; pianist: frök. Hedv. Svenson.

Musikaliska akademien. April 17: Franz Nerudas 3:e kammarmusiksoaré. — 24: Filharmoniska sällskapets andra abonnementskonsert. Beethoven: Missa solemnis, D-dur, op. 123, för 4 solöröster, kör och orkester. Biträdande: grefvinnan M. Taube, fru D. Edling, hrr Max Strandberg, Salomon Smith samt kgl. hofkapellet. Dirigent: kapellm. A. Hallén.

Vetenskaps-akademien. April 20: Frök. Ellen Ericssons soaré med biträde af frök. A. Malmström, hrr Tor Aulin, G. Brink. — *Musiksoaréer:* April 22 af fru Gerda Ström, 23 af frök. Emma Skärlén, 26 af frök. Judith Lindenau.

April: 30: *Femte kammarmusiksoarén* af hrr Aulin, Sjöberg, Bergström, Carlson; biträdande: prof. Fr. Neruda, hrr W. Stenhammar, C. Sandquist, E. Sundqvist, H. Alfvén, R. Ohlsson. 1) Knut Andersson: Stråkquartett, op. 3, G-moll (manuskript); 2) P. E. Lange-Müller: Tre fantasistycken för violin och piano, op. 39; 3) J. Svendsen: Stråk-oktett, A dur, op. 3.

Östermalms kyrka. April 26: Filharmoniska sällskapets populära konsert. Beethoven: Missa solemnis.

Jakobs kyrka. April 29: Konsert för välgörande ändamål. Biträdande frök. Alma Thorsell, hrr C. F. Lundquist, Tor Aulin, Alb. Lindström.

Herr Strömberg hade vid sin recett erhållit värdefullt biträde i den mellan operorna »Advokaten Pathelin», hvori han sjelf utträdde, och »På Sicilien» anordnade konsertafdelningen. Så sjöng herr Sal. Smith prologen ur »Pajazzo» (med orkester) mäterligt föredragen, prof. Neruda lät höra sitt fängslande violoncellspel i »Widmung» af Popper och i en egen »Rhapsodi», herr Vallenius utförde sina gerna hörda finska folkvisor och fru Sterky sjöng sin mans vackra »Serenad» och en »Neapolitansk tarantella», hvars lifliga utförande framkallade bissering. Herr Lang skötte pianoackompanjemang högst förtjenstfullt. — Herr Nordal Bruns deltagande är såsom Chapelou i »Postiljonen» och betecknas som lyckad. Herr Bruns röst är behaglig ehuru icke stor och skötes med omsorg. I postiljonens parti anlidade han med framgång falsetten och beredde med konstfärdighet öfvergång från denna till bröstrosten. Hans spel var särdeles lifligt och humoristiskt. Fru Sterky utförde talangfullt och behagligt Madelaine-La Tours svåra dubbelroll och hrr Brag och Grafström gjorde roliga figurer af smeden och hofmannen; äfven hr Strömberg var lustig i sitt lilla parti. I tredje akten var inlagdt för Chapelou ett extranummer, en vacker och väl instrumenterad romans af herr Henneberg. — I »Carmen» har hr Carl Lejdström gjort sin andra debut som Escamillo. Hans röst lämpar sig väl för rolen och han skötte sig rätt bra i dramatisk hänseende, utan att dock prestera något ovanligt. Fröken Almati har i titelrolen ett af sina bästa partier, om än hennes Carmen är väl kall och hård. Den kvicka kvintetten i andra akten fick nu ett särdeles godt

utförande genom de nya friska krafter, som tillkommit genom herr Vallenius' smugglarhöfding, frökn. Hallgrens och Frödens Frasquita och Mercedes. Hr Ödmann och fröken Karlsohn sjöngo som vanligt Don José och Michaela förträffligt. I sista akten voro inlagda nya danser af hr Lund med karakteristisk musik af Bizet; en dans å ett bord i värdshusscenen var äfven en nyhet.

Filharmoniska sällskapets konserter med Beethovens Missa Solemnis kröntes med fullständig framgång. Sällskapet och dess energiske dirigent äfvensom de utmärkta solisterna ha all heder af detta storverks utförande, hvilket man här ej förr vågat sig på, och fyllda lokaler såväl i Musikaliska akademien som i Östermalms kyrka vittnade om berömvärdt intresse hos vår publik för det ovanliga, storartade musiknöjet, som troligen än en gång kunnat locka fullt hus, i fall ej herr Smiths tvungna afresa omöjliggjort en tredje konsert. Om än här och der, hufvudsakligen i Gloria och Credo mästarens lärdom och snille i det fugeerade arbetet väcker mera beundran än musiknjutning, är dock hvarje sats i messan så mättad af storslagen skönhet, såväl i sång- som orkesterpartier, att åhöraren måste känna sig mäktigt gripen. Särskildt gäller detta om det härliga Benedictus med soloviolin, som af konsertmästar L. Zetterqvist sköttes med öfverträffligt mästarekap. Att ingå i närmare detaljer beträffande sjelfva tonverket eller utförandet låter sig ej göra i denna halfmånadsrevy, som måste blifva så kortfattad som möjligt.

Sista kammarmusiksoarén af Aulinska quartetten gafs inför en talrik publik. Hufvud- och slutnumret å programmet utgjordes af Svendsens snillrika, här ej förr offentlig utförda Oktett, opus 3, ett melodiskt som rytmiskt fängslande verk, som äfven bjuder på intressanta instrumentala klangeffekter. Äfven ett par andra nyheter bjöds denna afton i hr Knut Anderssons (förut här bekant som pianovirtuos) stråkquartett, en formelt förtjenstfull men något torr komposition, hvars mest anslående nummer var allegretto. Lange-Müllers tre Fantasistycken, förträffligt återgifna af hrr Aulin och Stenhammar, äro eleganta, poetiska och harmoniskt underhållande salongsstycken. Det lifliga bifallet efter konsertens slut, gälde så väl aftonens program och exekutörerna, som ock soarégifvarne, hvilka dermed tackades för denna säsongs kammarmusikstillställningar.

Af öfriga konserter under förra månaden äro vi endast i tillfälle att nämna fröken Ericssons, hvars vackra höga sopran nu väckte så mycket större uppmärksamhet, som rösten vunnit betydligt i utbildning under sista året. — Prof. Nerudas kammarmusiksoaréer få vi i nästa nummer omnämna.

Från in- och utlandet.

Kgl. Operan. Saint Saëns »Phryne» kommer troligen att blifva den enda nyhet, som hinner framföras under denna speltermin. Som gäst lär hr Elmblad komma att jemte landtgrefvens rol i »Tannhäuser» utföra Marcell i »Hugenotterna» och Falstaffs i »Muntra fruarne». Som Nedda i »Pajazzo» skall inom kort en ny lofvande sångerska, fröken Blumenthal debutera.

Musikföreningen gifver den 8 maj sin 37 konsert efter ett lockande program af till en del sådana musikverk, som här ej förut gifvits, nämligen Berlioz' uvertyr till Shakespeares »Kung Lear», »Am Traunsee», för barytonsolo med fruntimmerskör och stråkorkester, af den i Hamburg bosatte tonsättaren Thieriot, Davids 115:e psalm af prof. J. P. E. Hartmann, Mendelssohns symfonikantat: »Lofsång» (op. 52), samt Gounods »Gallia», komponerad för invigningen af den stora Parisutställningen 1878, till ord ur Jeremia klagovisor, innebärande en hänsyftning på Frankrikes olyckor i 1870—1871 års krig.

Grefvinnan Taube har benäget åtagit sig att i sistnämnda verk utföra sopransolot, hvilket hon först introducerat för publiken härstädes. Öfriga solister äro fru Dina Edling (i Hartmanns Davids psalm och Mendelssohns »Lofsång»), hr Oscar Lejdström (i nämnda psalm och »Am Traunsee») samt fröken A. Malinström och hr M. Bratbost (i Mendelssohns »Lofsång»). K. hofkapellet medverkar i programmets samtliga nummer och det hela ledes af föreningens talangfulle dirigent, prof. Franz Neruda, hvarför denna konsert är väl förtjent att af den musikälskande allmänheten uppmärksammas.

Richard Wagner-föreställningarna å k. operan. Tisdagen den 8 dennes är sista dagen till anteckning för dessa, hvilka endast såvida tillräcklig abonnemangsteckning eger rum komma till stånd. Vår musikalska allmänhet uppmanas därför att ofördröjligen anteckna sig å de i Looströms bokhandel framlagda listorna.

Fru Carolina Östberg, som nyligen återkommit till Newyork efter 20 veckors turné genom Förenta staterna, uppgifves i amerikanska tidningar skola återvända till Sverige med första.

Fröken Ester Sidner, den unga svenska sångerskan, som för närvarande väcker mycket uppseende i Paris för sin vackra röst och sitt konstnärliga föredrag, har, efter att nyligen ha sjungit på en Grieg-konsert å Châtelet, varit inbjuden till en fest, hvilken den berömda målaren Raffaelli och hans maka den 25 april gånge för Edvard och Nina Grieg. Festen, som bevistades af en mängd af Paris' konst-

närliga och litterära celebriteter, beskriver som särdeles lyckad. Fru Nina Grieg och fröken Sidner föredrogo, belönade med entusiastiskt bifall, flera af den norske mästarens sånger.

Göteborg. Dr Karl Valentins båda symfonikonsertter å Stora teatern den 14 och 15 april voro musikalska högtider här och framkallade stort bifall af den talrika publiken. Dr Valentin hade vid dem till sitt förfogande en utvald Köpenhamns-orkester och ett par framstående danska solister. Programmen upptogo: å första konserten: 1) K. Valentin: Festuvertyr; 2) Mendelssohn: Violinkonsert, andra och tredje satserna (hr Schnedler-Petersen); 3) Beethoven: Sinfonia eroica; 4) Grieg: Suite nr 2 ur »Peer Gynt»; å den andra konserten: 1) Schumann: Symfoni nr 1, B-dur; 2) Saint Saëns: »Afton i Algier» (»Rêverie du soir»); 3) Violoncellnummer: Rob. Hansen: Serenad; Popper: Gavotte (hr Eiler Jensen); 4) Tschajkovsky: »Nussknacker»-Suite, fyra stycken; 5) Wagner: Siegfrieds Rhenfärd ur »Götterdämring». Extranummer vid denna konsert voro »Solveigs sang» ur »Peer Gynt»-Suiten och Capriccio af Goltermann. Pianoackompanjemang sköttes förtjenstfullt af hr Holger Dahl, som äfven tjenstgjorde som harpist och altviolist. Dr Valentin blef lifligt hyllad af publiken, som dervid understöddes af orkestern med fanfarer. — På Stora teatern har Fröbergiska operettsällskapet under senare hälften af april gäststat och uppfört »Boccaccio», »Fatinitza», »Lilla Helgonet», »Storhertiginnan» och »Frihetsbröderna» med fröken Gerda Grönberg och Emilia Lund samt hr Nilsson-Adami i hufvudpartierna. — Den 18 gaf hr Scholander här en »Musik- och Bellmansafton».

Alingsås. Harmoniska sällskapet härstädes gaf den 14 och 15 april ett par lyckade och talrikt besökta soarées å hotellsalongen. Musikprogrammet upptog bland annat en final ur »Hvita frun» samt scen och körer ur »Preciosa».

Lund. Dansk-svenska konserten i universitetets aula den 21 april gafs naturligtvis för fullt hus och under rikt bifall. Den till omkr. 200 sångare uppgående gemensamma kören samlades å den rymliga läktaren kring danskarnes sånganförare, operarepetitören, fil. kand. S. Levysohn och der ofvanför placerade sig orkestern, medförd från Köpenhamn. Konserten började kl. 1/2 7 med Max Bruchs »Romersk triumfsång» för kör och orkester, derpå sjöng danska kören Hartmanns »Agnete och Havmanden», samt Heises »Drikkeveise». Nu uppträdde lundensarne under sin anförare fil. kand. Alfred Berg med Dürners »I stormen» »Kristallen den fina» och (extra) »Hur skönt det är i skog

att gå.» Gemensamt sjöngos under kand. Bergs ledning »Skotsk krigssång», folkvisa, och Wennerbergs »O Gud som styrer» samt med kand. Levysohn som dirigent Gades »Sångarens lycka». Konserten avslutades med J. P. E. Hartmanns präktiga »Völvens spådom» för kör och orkester under hr Levysohns ledning.

Norge.

Kristiania. Under senare hälften af april hafva af musikpjäser härstädes endast förekommit »Jomfruen af Belleville» med fru Gyda Krohn som Virgine och hr W. Kloed som Godibert på Kristiania teater och på Carl Johanteatern »Dragon Clairette». — Den 18 april gaf violinisten Johannes Wolff afskedskonsert i Bröderne Hals' lokal med biträde af frökn. Caroline Lasson och Helene Sontum. — Frimurarnes, handelsståndets, studenternas och officerarnes sångföreningar, under ledning af sin dirigent hr O. A. Gröndahl, gånge den 21 konsert i logens stora sal med biträde af pianisten Knutzen och en blandad kör. Programmet upptog mansköror af Grieg, Ole Olsen, Kjerulf, Svendsen samt O. Lindblads »Stridsbön» och Wennerbergs »Hör oss, Svea!» Blandade kören sjöng »Til de döde» och »Liden Kirsten» af Agathe Gröndahl.

Danmark.

Köpenhamn. Å Kgl. teatern har Axel Grandjeans nya opera »Ouf» med text af Einar Christiansen* fortfarande gifvits och vidare under sista hälften af april »Anna Bryde», »Det var en gång», »Hans Healing», »Sven Dürings hus», »Et vintereventyr» samt balletterna »Waldemar» och »Et Folksagn». Den 14 april gafs 13:e folkkonserten med biträde af hrr Simonsen och Lange-Müller samt en sångkör om 200 man. — Vid sällskapet Symphonias andra abonnemangskonsert i konsertpaläets mindre sal den 23 var programmet följande: Bruckner: Stråkvartett (ny); Liszt: Sanger; Gustav Helsted: Sonat för violin och piano (ny). Vid konserten biträde fröken Magda Gersdorff och kapellmusici. — Den 28 gafs konsert af Studentsångföreningen tillsammans med Lunds studentsångförening efter följande program: 1) Malling: Festmarsch; 2) M.

* Genom omkastning vid sätningen, hvilket blef förbisedt, blef uppgiften om denna opera i förra numret felaktig, hvilket nog af de flesta våra läsare bemärkts. Det är gifvet att Grandjean är operans tonsättare och Christiansen (ej Cristansen) textförfattaren. Axel Grandjean (f. 1847) är en väl bekant komponist i Köpenhamn, som skrivit åtskillig vokalmusik, operor och ballettdivertissement, hvilka uppförts å k. operan dertädes, m. m.; äfven ett par hälften sänger till svensk text.

Bruch: Romersk triumfsång; 3) Kör-sånger; 4) J. P. E. Hartmann: Völvens spaadom.

Finland.

Helsingfors. I slutet af april återuppfördes här »Bröllopet på Ulfåsa» å Svenska teatern; för öfrigt ha inga pjäser med musik förekommit. — Mellan den 19 och 27 april har Berlioz' »Faust» gifvits här fem gånger med biträde af frök. Aino Achté, operasångaren L. Gotjes (från Mannheim), hr Ojanperä, harpvirtuoserna frökn. Katharina och Eugenie Kühne (från Petersburg), violinisterna prof. J. Smit (från Belgien) och C. Kihlman, symfonikören, orkesterföreningens orkester samt amatörer. Lokalen var universi-

tetets solennitetssal. Några af de utländska gästerna läto äfven höra sig å dir. Kajanus' populära konserter i Societetshuset. — Orkesterföreningen gaf den 22 april sin sjunde och sista folkkonsert (entré: 25 penni) i Societetshuset med biträde af sångerskan fröken Nanna Palmgren.

Paris. Verdis »Falstaff» hade i midten af förra månaden sin premiére å Opéra comique i närvaro af den äldrige tonsättaren och vann en fullständig succés. Kritiken är enig om att operan är en skapelse af hög konstnärlig rang. Falstaff sjöngs af Maurel, som kreerade rolen i Milano, och hans förträffliga röst och sångsätt i förening med stor intelligens gjorde hans framställning till ett mästerverk. Fröken Delma, en ståtlig kvinna med en präktig kontraalt och tillika ypperlig skådespelerska, gjorde furore såsom en af de glada fruarna. Verdi blef under stor-

mande hyllning framropad två gånger. Första gången visade han sig helt hastigt framför kulisserna, andra gången fördes han af de spelande fram till suflörluckan under publikens jubel.

— Edvard Grieg-konserten på Châtelet den 22 april, der Grieg sjelf anförde Colonnes orkester, var en stor triumf för den norske komponisten, hvars verk fylde programmet. Konsertens första afdelning utgjordes af Suiten för stränginstrument »Från Holbergs tid»; sänger sjungna af hr Grimaud och piano-konserten i A-moll, spelad af Raoul Pugno. Andra afdelningen började med »Första mötet» och »Solveigs sång», arrangerade för liten stråkorkester, derpå sjöng fröken Ester Sidner, ackompanjerad af tonsättaren, fyra sånger (»Jag älskar dig», »På Monte Pincio», »Prinsessan» och »Ragnhild») och konserten avslutades med tre nummer ur »Sigurd Jorsalafar»: I konungens hof, Borghilds dröm och Triumfmarsch. Grieg hyllades med en väldig krans, flere inropningar och lifligt bifall, hvori orkestern deltog. Fröken Sidner blef äfven belönad med ett par inropningar.

J. LUDV. OHLSON

STOCKHOLM

16 Regeringsgatan 16

Flyglar, Pianinos och Orgelharmonier af de bästa svenska och utländska fabriker i största lager till billigaste priser under fullkomligt ansvar för Instrumentens bestånd.

Obs.! Hufvuddepot för Blüthners världsberömda Flyglar, samt Rö-nischs & Steinweg Nachfolgers utmärkta Pianinos.

Skandinaviska Orgelfabrikens
Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förmästa orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten enhälligt vitsordade för att vara de bästa i Norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.
Kontor och utställning i Stockholm:
Mästersamuelsgatan 24.

Postprenumerera på den trefliga och underhållande illustrerade veckotidningen

Hvad nytt från Stockholm?

som innehåller musikporträtt och musikuppsatser i mängd.

Obs.! Hvita Fruns pikanta musikkåserier!

J. G. MALMSJÖ,
Piano-Fabrik,

Göteborg,

etablerad 1843,

Kgl. Hofleverantör

FLYGLAR och PIANINOS,

prisbelönta med

Nitton Första pris

vid utställningarna i

STOCKHOLM 1851	PARIS 1867	UDDEVALLA 1874
GÖTEBORG 1860	GÖTEBORG 1871	PHILADELPHIA . . 1876
KARLSTAD 1862	KÖPENHAMN 1872	BORÅS 1880
LONDON 1862	WENERSBERG . . . 1872	MALMÖ 1881
MALMÖ 1865	WIEN 1873	ÖREBRO 1883
STOCKHOLM 1866	RUGBY, ENGLAND. 1873	KÖPENHAMN 1888

samt senast å Industriutställningen i Göteborg 1891

Handtverks- och Industriföreningens

Hederspris.

OBS.! Den enda svenska pianofabrik, som vid täflan **OBS.!**
alltid erhållit högsta priset.

Talrika vitsord från framstående konstnärer föreligga.

Garanti lämnas i minst fem år för instrumentets hållbarhet och varaktighet.

Säljas på **bekväma afbetalningsvilkor.** Gamla instrument tagas i utbyte.

SVENSK MUSIKTIDNING

Nordiskt Musikblad, utgifves 1894, 14:de årg., efter samma plan som förut, med populärt, omvexlande innehåll, försedd med porträtter och musikbilagor (Musikalbum, innehållande piano- och sångstycken). Tidningen utkommer 2 gånger i månaden omkring den 1:sta och 15:de (utom juli—augusti). Pris 5 kronor pr år. Musikbilagan endast för helårsprenumeranter. Lösnummer 25 öre. Prenumeration sker å tidningens expedition Olofs-gatan 1, 1 tr. öfv. gården (derifrån tidningen hemsändes), i musik- och bokhandeln etc.; för landsorten expedieras tidningen fortast genom postprenumeration.

Svensk Musiktidnings
MUSIKALBUM VIII

bilaga för detta år (endast för helårsprenumeranter) innehåller för piano: V. Svedbom: Albumblad; Franz Neruda: Impromptu; Fr. Zierau: Arabesk; Hugo Sedström: Novellette; sång: Felix Lindberg: Vårvisa, ord af Filip Tammelin.

Innehåll: Helmer Strömberg (med porträtt). — Jenny Lind-Goldschmidts monument i Westminster Abbey i London (med afbildning). — Ludvig van Beethovens föräldrahem och barndom. Forts. — Musikpressen. — Sång- och musikfesten i Wasa, musikbref till Svensk Musiktidning af **. — Dödsfall inom musik- och operaverlden 1893. — Från Scenen och Konsertsalen. — Från in- och utlandet. — Annonser.